

Mapování hýla rudého (*Carpodacus erythrinus*) – pobočkového ptáka SOS 2025

Oproti velkému nárůstu populace v minulém století tento druh v posledních letech z mnoha lokalit vymizel. Zdá se, že hýlové rudí mizí z velké části horských oblastí, naproti tomu na jiných biotopech, jako jsou černouhelné výsypky, nemusí být jeho výskyt znám. Cílem tohoto mapování je proto získat poznatky o současném rozšíření a početnosti hýlů rudých na území Moravskoslezského kraje a okresu Vsetín. Zároveň monitoring může přispět k poznání celkového složení avifauny na lokalitách.

Metodika

Výběr lokalit: Monitoring proběhne na předem vybraných lokalitách, které byly vytipovány na základě předchozích pozorování a dat z databází Avif, e-bird a NDOP. Další potenciálně vhodné lokality zahrnují místa s vhodným biotopem dle leteckých map či předchozí návštěvy místa.

Terénní práce: Monitoring proběhne metodou liniového transektu. Na každé z lokalit je vytyčena trasa o délce cca 1 až 3 km. Tu mapovatel projde pomalou chůzí, během které zaznamená všechny jedince hýla rudého s těmito údaji:

- pohlaví (samec/samice),
- věk (2K/+2K) – je možné u zpívajících samců, zelenohnědí = mladí 2K jedinci, červení = staří +2K jedinci,
- aktivita (dle hnízdních kategorií na birds.cz),
- hlasová provokace (ano/ne).

Podle svých možností může mapovatel zapsat také **ostatní druhy ptáků**, které na kontrole zaznamenal. Vhodná je také dokumentace / foto biotopu dané lokality. V případě, že hýl rudý nebude během kontroly zaznamenán, přehraje mapovatel nahrávku teritoriálního hlasu (<https://xeno-canto.org/785973>) pro potvrzení negativní kontroly.

Přihlášení trasy lokality: Každý mapovatel si zvolí dle svých možností jednu či více tras na vybraných lokalitách. Mapu tras naleznete [ZDE](#). Případně si mapovatel může vybrat jinou lokalitu a navrhnout vlastní trasu. Vybranou trasu či návrh vlastní trasy se zakreslenou linií (např. na www.mapy.cz) zašle prosím do tohoto [formuláře](#).

Termín: ideálně dvě kontroly během hnízdního období:

- 1. kontrola: 20. 5 – 7. 6.
 - 2. kontrola: 14. 6. – 25. 6.
- Případně jedna kontrola v období od 25. 5. do 20. 6.

Odevzdání dat: Svá pozorování zadejte do databáze Avif. Pokud budete zaznamenávat všechny pozorované druhy, vytvořte kompletní seznam. Pokud hýla rudého během kontroly nezaznamenáte, zadejte do počtu pozorovaných jedinců 0. Do názvu lokality zadejte číslo trasy uvedené v mapě tras, do poznámky k vycházce uveďte "hýla SOS". Polohy zjištěných jedinců zadejte jako gps body do mapy.cz a odkaz prosím pošlete na e-mail dory.h@seznam.cz. Údaje prosím zapište co nejdříve od kontroly.

Případné dotazy zasílejte na adresu na výše uvedený e-mail. Všem mapovatelům předem děkujeme!

Zdroj:

Mikuláš, I. et al. Rozšíření a početnost hýla rudého (*Carpodacus erythrinus*) v České republice. *Sylvia* 59 (2023).

Foto: Mikuláš Řimánek